

BỒ U TRỔ I V N TRONG XANH

Thích Thái Hòa

Đồ o Ph t nói cho t t c chúng ta r ng, m i ng i trên trái đ t n y đ u là anh em. T t c chúng ta đ u là ng i con c a đ c Ph t. B i vì trong m i chúng ta đ u có Ph t tánh.

Đây là bài pháp tho i đ c nói i Th t L ng Nghe chùa T H u – Hu vào ngày 01.08.2004 c a T.T Thích Thái Hòa cho các giáo s và sinh viên đ n t các tr ng đ i h c M và Anh trong chuy n vi ng thăm Vi t Nam.

-T.T Thái Hòa: Xin chào t t c các b n,

Đ đ p ng yêu c u c a các b n, chúng tôi xin chia s m t ph n nào nh ng c mu n c a các b n. Bây gi , tôi xin m i các b n đi vào n i dung c a v n đ . Tôi mu n h i các b n r ng, t i sao các b n quan tâm đ n Ph t giáo trong đ i s ng c a các b n? Xin các b n hãy tr l i.

- Các sinh viên: T i vì chúng cháu mu n hi u v s ng và ch t!

S ng và ch t:

T t c quý v vì mu n hi u rõ v s s ng và ch t, cho nên mu n tìm hi u Ph t Giáo đã gi i quy t v n đ đó nh th nào, có ph i v y không? Tôi mu n tr l i v i t t c các b n r ng: Ta s ng nh th nào thì ta s ch t nh th đó. Xin các b n cùng chúng tôi nghe ti ng chuông đ

thấy rõ sự sống và chết của một tiếng chuông. (Thích chuông, tiếng chuông bắt đầu ngân lên, và sau đó tiếng chuông dần dần đi vào sự yên lặng).

-T.T Thái Hòa: Các bạn đã cảm nhận được gì, khi nghe tiếng chuông?

Các bạn có thấy không, tiếng chuông ngân lên là như có điếu kiếu. Khi có điếu kiếu tay tôi đánh vào chuông, thì tiếng chuông ngân lên. Và như vậy là sự sống của tiếng chuông có mặt. Khi không có điếu kiếu thì tiếng chuông ngân lên, thì tiếng chuông lặng yên. Tiếng chuông lặng yên là sự chết của tiếng chuông có mặt. Nhưng, sự sống và chết của tiếng chuông không bao giờ hết. Nếu tiếp tục có điếu kiếu thì tiếng chuông tiếp tục sống; nếu thôi điếu kiếu thì tiếng chuông tiếp tục chết. Sống và chết của một tiếng chuông tùy thuộc vào sự có mặt của các điếu kiếu hay không có mặt của các điếu kiếu. Nếu có điếu kiếu thì cái chết của tiếng chuông tiếp tục sống trở lại. Cũng vậy, khi có điếu kiếu thì sự sống của chúng ta có mặt và khi không điếu kiếu thì sự sống của chúng ta dần dần hay chết đi. Cho nên, tôi muốn nói với các bạn rằng, không có cái gì là sự sống thật, tuy chúng ta đang có mặt đây, chúng ta đang sống đây, nhưng chỉ là sự sống giả tạm. Và tôi cũng muốn nói với các bạn rằng, chúng ta đã không có cái sự sống thật, thì chúng ta cũng không có cái chết thật. Sống đã giả, thì chết cũng chỉ là giả mà thôi. Nên, chết là tiếp tục sống và sống là tiếp tục chết. Nhưng, hiện nay tất cả chúng ta là những người đang sống, nên trong chúng ta chưa ai có kinh nghiệm với cái chết thật.

Bây giờ các bạn muốn biết mình chết như thế nào, thì các bạn hãy nhìn sâu vào đời thấy mình đang sống như thế nào. Nếu chúng ta sống có hạnh phúc, thì chúng ta chết cũng sẽ có hạnh phúc. Nếu chúng ta đang sống có nhiều đau khổ, thì chúng ta chết cũng sẽ có nhiều đau khổ. Chúng ta sống có quá nhiều sự buồn rầu, thì chúng ta chết cũng có nhiều sự buồn rầu. Do đó, đức Phật giúp cho chúng ta sống có hạnh phúc ngay trong cuộc đời này. Nếu trong cuộc sống này, ta sống có hạnh phúc, ta sống có an lạc, thì khi ta chết, ta cũng chết trong an lạc. Nhưng, tôi muốn nói với các bạn rằng, chính mình phải chịu trách nhiệm về hành vi sống chết của mình, mà không phải ai khác hay tất cả thế giới nào khác chịu trách nhiệm về hành vi này. Bây giờ tôi muốn hỏi các bạn, các bạn đã thực sự sống chết hay các bạn là những người đang chuốc buồn cho sự sống?

- Các sinh viên hỏi: Làm sao mà cháu biết là mình đang thực sự sống hay là mình đang chuốc buồn cho sự sống?

-T.T Thái Hòa: Các bạn đang chuốc buồn sống, có nghĩa là các bạn đang học đời học, các bạn sẽ có một nhà buồn, rồi sau cái nhà buồn đó, các bạn sẽ có công ăn việc làm; các bạn sẽ có

ch ng, có v , có con và có s nghi p trong cu c đ i này. T t c nh ng cái đó đ u là nh ng cái chu n b s ng. Quý v có hi u không?

Và ta s ng b ng s chu n b nh v y, thì chúng ta đã ch t. B i vì sao? B i vì ch t là chu n b cho cái s ng. T t c chúng ta chu n b cho s s ng, cho nên trong s chu n b đó thì chúng ta ch a s ng, ch a s ng nghĩa là chúng ta đã ch t. Do đó, đ o Ph t giúp cho chúng ta không ph i đ chu n b s ng mà ph i th c s s ng; s ng h t lòng và h t mình trong t ng giây phút c a s s ng.

Các b n ph i hi u r ng, s ng là th ; ch t là ng ng th và chu n b s ng t c là ch a ch u th . Nh v y, t t c chúng ta đ u là nh ng ng i chu n b th c , ch ch a ai ch u th h t. Nên, đó là m t đ nh nghĩa s ng và ch t r t chu n xác trong đ o Ph t. S ng là gì? S ng là th . Ch t là gì? Ch t là không còn th . Và chu n b cho đ i s ng trong t ng lai, nghĩa là chu n b th . Bây gi đây xin quý v nghe ti ng chuông và hãy ti p xúc v i s s ng trong t ng kho nh kh c này qua h i th . (Ti ng chuông đ c T. T Thái Hòa th nh lên và t t c m i ng i đ u ng i yên l ng đ theo dõi h i th).

Cho nên, chúng ta ti p xúc v i s s ng là ti p xúc v i h i th trong t ng giây phút. Th y rõ đ c s s ng là th y rõ đ c h i th c a chúng ta trong t ng giây phút.

Xin các b n cùng chúng tôi nghe thêm m t ti ng chuông n a, đ chúng ta ti p t c theo dõi h i th và đ chúng ta th c s s ng và th c s ti p xúc v i s s ng.(ti ng chuông ngân lên)

Có m t ng i yêu:

Nói chuy n v i các b n đ n đây, bây gi , tôi mu n h i các b n r ng, các b n đã có ng i yêu ch a? (Các sinh viên, m t s v tr l i đã có và m t s v tr l i ch a có)

- **T.T Thái Hòa:** Quý v nào đã có ng i yêu r i, thì đúng là quý v có s s ng và quý v nào ch a có ng i yêu là ng i đó ch a có s s ng.

Nhưng, dù các bạn đã có nguyện vọng hay chưa có nguyện vọng, thì chắc chắn rằng, các bạn cũng chưa thể nhận được điều ước nguyện đích thực của các bạn là gì. Các bạn biết rằng, sáng trong đời này, tôi cũng có một nguyện vọng, thầy Tỳ Niệm cũng có một nguyện vọng, thầy Thanh Tâm cũng có một nguyện vọng và thầy Thanh Hòa cũng có một nguyện vọng; nhưng nguyện vọng của chúng tôi không phải là một nguyện vọng đàn bà và cũng không phải là nguyện vọng đàn ông. Nguyện vọng của chúng tôi là hạnh phúc của chúng tôi. Nguyện vọng đó luôn luôn có mặt với chúng tôi một trăm phần trăm. Ngay cả những khi mà chúng tôi làm việc, ngủ nghỉ, ăn cơm, ngủ, đi chơi, nguyện vọng đó có mặt với chúng tôi và âm thầm giúp chúng tôi. Và tôi nghĩ rằng, trong tất cả các bạn cũng có nguyện vọng như thế. Hạnh phúc là nguyện vọng trung thành và thầy chung với chúng ta nhất. Nguyện vọng duy nhất trung thành với chúng ta một trăm phần trăm. Còn bất cứ nguyện vọng nào cũng có thể trung thành với chúng ta một phần trăm, hai phần trăm, năm phần trăm là tất cả mà thôi.

Bởi vậy, chúng ta không trở về tìm xúc với nguyện vọng của chúng ta là hạnh phúc, mà chúng ta đi tìm kiếm nguyện vọng bên ngoài, thì chắc chắn chúng ta có rất nhiều niềm vui và sau đó chúng ta cũng có rất nhiều nỗi buồn, khổ đau và sợ hãi. Vậy, tôi trả lời câu hỏi quý vị sáng là gì? – Sáng là thế, và chết là gì? Chết nghĩa là không biết mình thế và không còn thế. Sáng vui, sáng mạnh và sáng hạnh phúc là gì? Có nghĩa là ta ý thức được ta đang thế trong từng giây phút của sáng; và ta trở về với hạnh phúc của chúng ta là ta ôm lấy hạnh phúc của chúng ta, là ta ôm lấy nguyện vọng của chúng ta vào trong trái tim, vào trong sự sáng của chúng ta; và mỗi giây phút như thế thì ta thế có an lạc và hạnh phúc đời nguyện vọng. Ta không bao giờ có cảm giác cô đơn đi kiếm tìm. Chúng ta tìm kiếm bởi vì trong ta có cảm thức trống vắng. Như vậy, hạnh phúc là sự sáng. Yêu hạnh phúc là ta yêu sự sáng; vắng hạnh phúc là chết, không yêu hạnh phúc là ta chưa thế có sự sáng và chưa hạnh phúc được với một mũi của sự sáng là gì. Nên, ta sáng như một kẻ đã chết.

Cái chết không bao giờ có thực:

Đó trả lời với ý nghĩa sáng chết. Tôi muốn hỏi, giữa ban ngày, các bạn có thấy mặt trăng không?

- Các sinh viên trả lời: Dạ, không thấy, vì mặt trăng đang ở phía khác của địa cầu.

- **T.T Thái Hòa:** Như vậy, ban ngày ta không nhìn thấy mặt trăng, chứ không phải là không có mặt trăng trong không gian. Và ban đêm ta không thấy mặt trăng, chứ không phải là không có mặt trăng trên không gian. Cũng vậy, ta chết có nghĩa là ta ở khu vực mặt này mà ta tồn tại ở mặt

kia. Ta chắttắ, nghĩa là ta đang vắng mắttắ nắi này, mà ta đang có mắttắ nắi kia. Nhắng, sắ có mắttắ cắa ta nắi kia, hắnh phúc hay khắ đau tuắ thuắ c vào hành đắng cắa chúng ta khi ta đang có mắttắ nắi này. Cho nên, nhắng ngắi tu theo Phắt giáó không sắ sắng - chắttắ mà chắ sắ rắng, mình sắng không đắp, không hắttắ lòng trong tắng khoắ nh khắ c cắa sắ sắng, và không có nhắng hành đắng cao thắng trong tắng khoắ nh khắ c cắa sắ sắng y. Ta hãy thanh thắn đắ sắng và sắng cho hắttắ lòng, vì cái chắttắ không bao giắ có thắ c. Chắttắ là đắ tiắp tắ c sắng mà thôi. Ban ngày các bắ n hãy nhìn lên bồu trắi, các bắ n không tìm đắu ra đắu vắttắ cắa mắttắ trắng, nhắng mắttắ trắng vắ n có mắttắ trong không gian và hiắ n đang tắa chiắu ắ bên kia bán cắu. Vắ y, các bắ n nhìn thắ y sắ sắng chắttắ cắa mắttắ trắng nhắ thắ nào, thì các bắ n cũng có thắ hình dung ra đắ c sắ sắng và chắttắ cắa các bắ n!

Nguyên cắ cắa cắ n giắ n:

Các bắ n có khi nào giắ n không?

- Đắ có.

- Tắi sao các bắ n giắ n hắ n?

- Bắi vì cháu không làm đắ c mắttắ viắ c gì đắ y vì có ngắi i ắ n hắ n ngăn cắ n cháu.

Nhắ vắ y trong đắ i sắng các bắ n giắ n ai?

- Giắ n chính phắ - Mathew Miller trắ ắi.

- Giắ n cha mắ - Andrew Kalaris đắp.

- Giắ n anh chắ - Có sinh viên nói. Còn Giáó sắ Maya Whiteley: Tôi giắ n chính mình.

- Gi n b n bè, gi n con ng i - Có sinh viên nói.

- Gi n gia đình – Có sinh viên nói.

- Khi nào cháu gi n thì cháu gi n t t c – Có sinh viên nói.

- **T.T Thái Hòa:** Các b n bi t không, s ng mà có s gi n d trong con ng i mình, thì chính mình t đánh m t h nh phúc. Và c n gi n c a chúng ta t tiêu di t s s ng c a chúng ta. T i sao các b n i gi n chính ph , t i sao các b n i gi n cha m c a các b n? T i sao các b n i gi n chính b n bè c a các b n? T i sao các b n i gi n con ng i, t i sao các b n i gi n chính mình?

- Các sinh viên: T i vì nh ng ng i y làm cho cháu đau kh .

- **T.T Thái Hòa:** Th thì có khi nào các b n gi n ng i yêu c a mình ch a?

-Giáo s Maya Whiteley: D có.

- **T.T Thái Hòa:** Chúng ta s ng v i m t tâm h n b t m n, thì chúng ta h t b t m n cái này, chúng ta i b t m n cái khác. Nh ng mà các b n đã có ph ng pháp đ chuy n hóa c n gi n c a mình ch a?

- Các sinh viên: D ch a.

- **T.T Thái Hòa:** Các b n ch a có ph ng pháp ph i không? Còn giáo s Bob Lesser có ch a?

-Bob Leser: D , có r i.

- T.T Thái Hòa: Thì khi b n gi n, b n làm th nào, có th chia s cho nh ng ng i xung quanh.

- Bob Leser: Tôi ng i thi n.

- T.T Thái Hòa: Còn giáo s Maya Whiteley thì sao?

- Maya whiteley: Tôi không ng i thi n mà tôi t tìm đ n m t n i th t yên tĩnh, trong khu r ng ch ng h n.

-T.T Thái Hòa: Các b n th y không, h t gi ng gi n d luôn luôn có m t trong đ i s ng c a m i chúng ta và c p m t đi h nh phúc c a chúng ta, th nh ng không có tr ng đ i h c nào đ y cho chúng ta nh ng ph ng pháp chuy n hóa c n gi n c . Ng i ta ch đ y cho các b n cách làm ra ti n, ng i ta bi n các b n tr thành chuyên viên, chuyên gia, ng i ta có th bi n các b n tr thành nhà bác h c, nhà khoa h c, nh ng mà s tích lũy ki n th c càng nhi u ch ng nào, thì c n gi n c a chúng ta càng s c bén và tinh t ch ng đó.

Các b n th nghĩ, khi m t ông vua gi n d thì muôn dân c a ông nh th nào? M t v t ng th ng c a m t qu c gia n i gi n thì qu c dân c a ông th nào và nh ng ng i thu c c p đang ph tá ông s nh th nào? Và các b n là nh ng nhà giáo s và các sinh viên, các b n s th y, khi hi u tr ng trong tr ng c a mình n i gi n ho c giáo s , giáo viên n i gi n thì h c sinh và sinh viên nh th nào? Và, trong đ i s ng gia đình, cha m c a chúng ta n i gi n thì con cái nh th nào? Và khi m t c p tình nhân th ng nhau, r i b t ch t n i gi n, thì tình yêu c a h s nh th nào?

M i s kh đau trong cu c s ng c a chúng ta đ u là n n nhân c a s gi n h n. Nh v y, tu i tr c a chúng ta ph i đ t i v n đ ; t i sao trong chúng ta đ u có c n gi n, đ u có s b c b i, trách móc, nh ng t i sao trong các h c đ ng không đ a ph ng pháp chuy n hóa c n

giữ n, chồ ngồ cồ n giữ n vào hồ c đồ ng đồ giáo đồ c mà ồ n đồ nh đồ i sồ ng con ngồ ồ i!. Phồ t giáo sồ giúp cho các bồ n chuyồ n hóa cồ n giữ n bồ ng nhồ ng phồ ng pháp sau đây:

- Khi mình nhìn mồ t đồ i tồ ng mà hình sồ c cồ a đồ i tồ ng đó làm cho mình không bồ ng lòng thì cồ n giữ n cồ a mình nồ i lên. Khi mình nghe mồ t âm thanh, mà âm thanh đó không đáp ồ ng đồ c nhu cồ u ồ trong lòng mình, thì mình nồ i giữ n lên. Có khi mình có nhu cồ u nồ i đồ i tồ ng mồ t đồ u gì đó, mà đồ i tồ ng không đáp ồ ng đúng nhu cồ u cồ a mình, thì cồ n giữ n cồ a mình sồ nồ i lên. Có khi mình uồ ng mồ t ly nồ c hoồ c ồ mồ t thồ c phồ m nào đó, mà ly nồ c hay thồ c phồ m đó không đáp ồ ng đồ c sồ khát khao cồ a chính mình, thì cồ n giữ n trong mình nồ i lên. Có khi mình nhu cồ u tình cồ m tồ mồ t ngồ ồ i, mà không đồ c ngồ ồ i ồ y đáp ồ ng, thì cồ n giữ n trong mình nồ i lên. Có phồ i cồ n giữ n cồ a các bồ n khồ i lên tồ nhồ ng đồ m nhồ vồ y không?

-Các sinh viên: Đồ, đúng vồ y.

Nhìn sâu đồ chuyồ n hóa:

-T.T Thái Hòa: Khi nào cồ n giữ n cồ a các bồ n nồ i tồ nhồ ng nguyên cồ nhồ vồ y, thì xin các bồ n hãy uồ n ồ ồ i ồ n lên nóc hồ ng, rồ i tồ p trung tâm ý theo dõi hồ i thồ. Các bồ n thồ vào thồ t sâu và thồ ra tồ tồ. Các bồ n thồ nhồ vồ y đồ n hai hoồ c ba mồ ồ i ồ n, cồ n giữ n cồ a các bồ n sồ tồ tồ ồ ng xuồ ng, các bồ n có thồ làm chồ đồ c tâm ý cồ a các bồ n trong nhồ ng giây phút ồ y. Sau khi cồ n giữ n đã hoàn toàn ồ ng xuồ ng, nồ u các bồ n là ngồ ồ i giữ n chính phồ, các bồ n sồ quán chiồ u nhồ thồ nồ y: “Chính phồ là ai, có phồ i đó là nhồ ng ngồ ồ i đang giữ gìn và nồ m giữ quyồ n ồ c quồ c gia không? Nồ u quồ thồ c hồ là nhồ vồ y, thì đó là nhồ ng ngồ ồ i mà trong đồ i sồ ng cồ a hồ gồ p khá nhiồ u khó khăn, hồ phồ i đồ i đồ u nhiồ u mồ t phồ c tồ p cồ a xã hồ i, hồ không có thồ giữ đồ nhìn ồ i chính hồ, hồ thồ c sồ không có tồ do, đi đâu cũng sồ hãi và đồ phòng, nên hồ là nhồ ng đáng thồ ng hồ n là đáng trách. Chúng ta nhìn nhồ n vồ n đồ vồ a thồ c tiồ n và vồ a sâu sồ c nhồ vồ y, thì cồ n giữ n cồ a chúng ta đồ i vồ i nhồ ng ngồ ồ i làm chính phồ sồ đồ c chuyồ n hóa”. Nồ u các bồ n là nhồ ng ngồ ồ i có sồ giữ n hồ n và trách móc cha mồ, thì xin các bồ n hãy ngồ i thồ t yên ồ ng, theo dõi hồ i thồ vào thồ t sâu và thồ tồ khoồ ng hai hoồ c ba mồ ồ i ồ n, sau đó các bồ n sồ quán chiồ u nhồ thồ nồ y: “Cha mồ cồ a chúng ta là ai, có phồ i là nhồ ng ngồ ồ i đã tồ ng sinh ra ta và nuôi đồ ng ta, tồ o mồ i đồ u kiồ n cho ta ồ hồ c và tác thành mồ i sồ nghiồ p cho ta không, nồ u cha mồ ta không phồ i nhồ vồ y, thì làm sao có ta ngày nay? Trong quá trình sinh ra ta, nuôi đồ ng ta, tác thành cho ta thành ngồ ồ i khôn ồ n, cha mồ ta cũng đã có nhiồ u lo ồ ng và sồ hãi, và quý vồ cũng đã gồ p nhiồ u khó khăn, tồ chính bồ n thân cồ a mồ i ngồ ồ i, tồ sồ phồ i hồ p giữ a hai ngồ ồ i, tồ gia đình, dòng hồ và tồ nhiồ u mồ t khác cồ a xã hồ i,...nên có khi cha mồ cồ a chúng ta ồ i phồ i gay gồ t vồ i chúng ta, hồ n đó cũng là chuyồ n đồ ng nhiên thôi. Nên, chúng ta phồ i nhìn nhồ n vồ n đồ vồ a thồ c tồ và vồ a sâu sồ c nhồ vồ y, thì nhồ ng sồ giữ n hồ n, trách móc cồ a ta đồ i vồ i cha mồ ta đồ n đồ n sồ đồ c chuyồ n hóa”.

Nồu các bồ n giồ n bồ n bè hoồ c con ngồồ i, thì xin các bồ n hãy ngồ i yên lồ ng đồ theo dõi hồ i thồ, sau đó tâm cồ a các bồ n sồ đồồ c đồ nh tồnh, rồ i các bồ n sồ chiêm nghiồ m nhồ sau: “ Bồ n bè cồ a ta là nhồ ng ngồồ i đã tồ ng đồ ng sồ vồ i ta, đã cùng vồ i ta chia sồ nhồ ng nồ i vui buồ n, tuy nhiên hồ vồ n có nhồ ng nồ i khó khăn riêng cồ a hồ tồ bồ n thân, gia đình, dòng hồ và xã hồ i, nên hồ cũng không thồ nào đáp ồ ng đồồ c hoàn toàn nhồ ng nhu cồ u cồ a ta, cũng có khi hồ phồ i nói đồ i vồ i ta. Và chính ta cũng vồ y, ta cũng có nhồ ng khó khăn cồ a chính ta, nhồ bồ n bè cồ a ta đã tồ ng khó khăn, và ta cũng đã nhiồ u lồ n nói đồ i vồ i bồ n bè ta hoồ c cũng đã nhiồ u lồ n làm cho bồ n bè ta nồ i giồ n. Khi ta nhìn sâu vào đồ i sồ ng cồ a bồ n ta và ta hiồ u nhồ vồ y, thì sồ giồ n hồ n và trách móc cồ a ta đồ i vồ i bồ n ta tồ tồ đồồ c chuyồ n hóa”. Và nồu các bồ n giồ n hồ n con ngồồ i, thì các bồ n hãy nhìn sâu vào đồ i sồ ng cồ a con ngồồ i đồ thồ y nhồ ng đồ m tích cồ c cũng nhồ nhồ ng đồ m khó khăn cồ a chính nó, đồ cho cồ n giồ n cồ a bồ n đồ i vồ i hồ cũng tồ tồ đồồ c chuyồ n hóa.

Nồu bồ n nào có sồ giồ n hồ n đồ i vồ i ngồồ i yêu cồ a mình, thì các bồ n cũng hãy ngồ i yên lồ ng, theo dõi hồ i thồ đồ cho tâm tồ lồ ng yên, sau đó các bồ n hãy quán chiồ u nhồ thồ nồ y: “ Ta đồ n vồ i ngồồ i yêu, bồ ng nhồ ng nhu yồ u vồ tồ tồ, bồ ng nhồ ng nhu yồ u cồ a bồ n năng, bồ ng nhồ ng nhu yồ u cồ a tình cồ m, hay bồ ng nhồ ng nhồ yồ u cồ a tri thồ c,... Và dù ta đồ n vồ i ngồồ i yêu bồ ng bồ tồ nhồ ng nhu yồ u nào, thì ngồồ i yêu cồ a ta cũng chồ có thồ đáp ồ ng đồồ c phồ n nào trong nhồ ng nhu yồ u cồ a ta mà thôi. Ngồồ i yêu cồ a ta cũng có nhồ ng khó khăn tồ bồ n thân, gia đình, dòng hồ, bồ n bè và xã hồ i. Khi quán chiồ u thâm sâu nhồ vồ y, các bồ n tồ tồ sồ chuyồ n hóa đồồ c cồ n giồ n cồ a các bồ n đồ i vồ i ngồồ i yêu”.

Và, giáo sồ Maya Whiteley lồ i nói là giồ n chính mình, vồ y xin giáo sồ hãy nhìn sâu vào chính mình đồ thồ y và biồ t nhồ sau: “Hình sồ c nồ y không phồ i là tôi, tôi không phồ i là hình sồ c nồ y, nên tôi không bồ buồ c rằng bồ i chúng, tôi là sồ sồ ng vô tồ n trong mồ i không gian và dòng sồ ng vô tồ n trong mồ i thồ i gian; các cồ m giác nồ y không phồ i là tôi, tôi không phồ i là nhồ ng cồ m giác nồ y, nên tôi không bồ buồ c rằng bồ i chúng, tôi là sồ sồ ng vô tồ n trong mồ i không gian và dòng sồ ng vô tồ n trong mồ i thồ i gian; nhồ ng tri giác nồ y không phồ i là tôi, tôi không phồ i là nhồ ng tri giác nồ y, nên tôi không bồ buồ c rằng bồ i chúng, tôi là sồ sồ ng vô tồ n trong mồ i không gian và dòng sồ ng vô tồ n trong mồ i thồ i gian; nhồ ng hồ t giồ ng đang hiồ n khồ i và vồ n hành trong tâm thồ c nồ y không phồ i là tôi, tôi không phồ i là nhồ ng hồ t giồ ng đang hiồ n khồ i và vồ n hành trong tâm thồ c nồ y, nên tôi không bồ rằng buồ c bồ i chúng, tôi là sồ sồ ng vô tồ n trong mồ i không gian và dòng sồ ng vô tồ n trong mồ i thồ i gian; các nhồ n thồ c nồ y không phồ i là tôi, tôi không phồ i là các nhồ n thồ c nồ y, nên tôi không bồ rằng buồ c bồ i chúng, tôi là sồ sồ ng vô tồ n trong mồ i không gian và là dòng sồ ng vô tồ n trong mồ i thồ i gian. Các bồ n hãy quán chiồ u thồồ ng trồ c và sâu xa nhồ vồ y, thì các bồ n sồ chồ ngồ và chuyồ n hóa đồồ c nhồ ng cồ n giồ n khồ i lên ồ nồ i chính bồ n do nhồ ng hình sồ c, do nhồ ng cồ m giác, do nhồ ng tri giác, do nhồ ng chồ ng tồ hiồ n khồ i và vồ n hành trong tâm thồ c và do nhồ ng nhồ n thồ c sai lồ c ồ nồ i chính bồ n đem lồ i”.

Thiên đàng và hạnh phúc:

Như vậy, bây giờ chúng tôi muốn nói với quý vị rằng, ta sống có hạnh phúc, khi trong tâm ta không còn có sự giận hờn ai cả, mà chỉ có tình thương thôi. Ta sống như vậy thì ở đâu và bất cứ lúc nào ta cũng có hạnh phúc. Còn nếu ta sống với tâm thù địch giận hờn, trách móc, thì ở đâu chúng ta cũng đau khổ cả. Các bạn nên nhớ, chúng ta sống với tâm thù địch giận hờn và trách móc, thì ta không bao giờ lên được thiên đàng; bởi vì thiên đàng, nơi đó sống một sự giận hờn và trách móc. Như vậy, ta muốn lên thiên đàng thì ta phải đi bằng con đường nào? Ta không thể đi bằng con đường van xin và quỳ lạy, mà ta hãy đi bằng con đường chuyển hóa căn giận hờn của chúng ta và phát triển sự thương yêu rộng lớn. Như vậy, thiên đàng là gì? Thiên đàng là một cõi mà nơi đó chỉ có tình thương, sự hiểu biết, sự bao dung mà không bao giờ có một căn sự giận hờn, trách móc và khổ đau. Vậy, các bạn có gì thắc mắc không?

-Các sinh viên: Trong Phật giáo có thiên đàng không?

-T.T Thái Hòa: Phật giáo có cõi cực lạc. Thiên đàng là cõi của các tôn giáo bên.

-Các sinh viên: Niết Bàn có phải là Thiên đàng không?

-T.T Thái Hòa: Các bạn không nên hiểu Niết Bàn theo nghĩa Thiên đàng trong ý nghĩa của các tôn giáo bên. Niết Bàn là thế giới của tâm hồn sống một hoàn toàn như thế giới gây ra khổ đau và hiểu quả của nó. Cho nên, chúng ta không phải đi đến khi chết đi mới đến Niết Bàn. Ta đến với Niết Bàn ngay trong đời sống này, bằng một tâm hồn sống một hoàn toàn như thế giới sống sâu muôn và khổ đau. Bởi vậy, các bạn phải hiểu rằng, Niết Bàn không phải là một sự hampa bên kia, mà nó ở ngay nơi thân tâm này và bây giờ. Đó là điểm khác biệt giữa Phật giáo và các tôn giáo khác. Các tôn giáo khác đưa hampa với tín đồ của họ là phải làm như thế nào để được vào thiên đàng, hay đi với thế giới bên kia có nhiều hạnh phúc và an lạc.

Nhưng, để với đạo Phật không hampa như vậy. Đạo Phật nói với chúng ta rằng, chúng ta làm như thế nào để được vào thiên đàng này, thì chúng ta cũng có thể gặp hái kết quả tốt đẹp đó ngay ở đây, hoặc chúng ta cũng có thể đi đến Niết Bàn ngay trong đời sống hiện tại này, chỉ

không phải đi đến sau khi chết. Vậy, các bạn có hiểu không?

Cái chuông bạn đánh:

-Các sinh viên: Thưa Thầy, thì thì khi nào có Pháp xâm chiếm Việt Nam, người Việt Nam phải làm gì, để con mọt của tu sĩ Phật giáo Thầy nghĩ như thế nào?

-T.T Thái Hòa: Trừ khi trái đất này, xin các bạn hãy cùng chúng tôi nghe tiếng chuông.(tiếng chuông ngân lên)

-T.T Thái Hòa: Sau khi nghe yên lặng nghe tiếng chuông xong, các bạn đã nhận ra được điều gì của tiếng chuông không? (Không có một ai lên tiếng.)

-T.T Thái Hòa: Các bạn thấy không? Nếu cái chuông không bạn đánh, thì tiếng chuông sẽ không ngân lên. Như vậy, có tiếng chuông ngân lên là do cái chuông bạn gõ khác đánh. Bạn đánh mà ngân lên, hay bạn áp bạn mà phải ngân, đó là quy luật tự nhiên của mọi sinh vật.

Do đó, dân tộc Việt Nam bị dân tộc Pháp xâm chiếm, nên đã phải làm gì, đó chính là quy luật sinh vật tự nhiên của mọi dân tộc. Và trên thế giới không có một dân tộc nào bị xâm lăng bởi một dân tộc khác, mà dân tộc này không phải ngân, để hình thức này hoặc hình thức khác. Trong quá khứ, nước Đức đã từng bị Anh quốc xâm lăng, Thánh Gandhi đã lãnh đạo dân tộc phải ngân bất bạo động để với chính phủ Anh, buộc chính phủ Anh quốc phải trả lại sự độc lập cho quốc gia dân tộc. Và trong quá khứ Anh quốc cũng đã từng xâm chiếm Hoa Kỳ, và cũng đã bị nhân dân Hoa Kỳ phải ngân, nên sau đó, Anh quốc cũng phải trả lại sự độc lập cho Hoa Kỳ,...

Với ý thức tôn dân tộc, nên đất nước này đi xâm lăng đất nước kia và chính thức đất nước kia, để đem lại vinh quang cho đất nước mình, điều đó chính là cái nhìn của Phật giáo đưa là vô minh; đưa là những việc làm không có gì gọi là thông minh hết.

Mình đem l i vinh quang cho dân t c mình b ng chi n th ng b o l c, vũ l c, thì đó không ph i là vinh quang đích th c. Chi n th ng đó, d i cái nhìn Ph t giáo là m t s th t b i. B i vì mình đã hy sinh bao nhiêu công s c, tài nguyên và nhân m ng đ làm chuy n đó, tr c h t là thi t cho chính đ t n c đi xâm l ng. B n t nghĩ, b n chu n b đánh ai, ng i b b n đánh, ng i y b kh đau ít; còn b n chu n b đi đánh ng i khác, thì b n luôn n m n p lo s , vì tính toán, nên th i gian kh đau c a b n nhi u h n. Khi b n đánh th ng ng i kia, thì b n vui m t ch c lát thôi, còn sau đó b n hoàn toàn đ phòng và lo l ng ng i kia s tr thù. Cho nên, s chi n th ng gi a qu c gia này v i qu c gia khác b ng b o l c, đó là m t s chi n th ng ngu mu i, m t s chi n th ng i trong s th t b i. Do đó, d i cái nhìn c a Ph t giáo, k th ng hay ng i b i đ u là con ng i. T t c chúng ta đ u là con ng i, chúng ta ph i đi t i ôm nhau đ t o ra s s ng v i nhau. B i v y, s giáo đ c c a Ph t giáo không đ i nào giáo đ c s đ u tranh b ng b o l c. S giáo đ c c a Ph t giáo khi nào cũng đ cao s th ng yêu, s thông c m và bao dung; và con ng i ph i nhìn nhau b ng đôi m t nhân ái. Chúng ta ph i th y trong trái tim c a giáo s Bob Lesser có nhà s Thái Hòa, trong trái tim c a nhà s Thái Hòa có m t c a Bob Lesser, trong trái tim c a giáo s Maya Whiteley có nhà s Thái Hòa và trong trái tim c a nhà s Thái Hòa có ch t li u c a giáo s Maya Whiteley i trong. Cho nên, chúng ta nghĩ r ng, làm cho ng i khác đau kh đ mình có h nh phúc, đó là suy nghĩ sai l m; và mình nghĩ r ng, mình s đi chi m m t qu c gia khác đ làm cho qu c gia mình vinh quang; đó là m t quan ni m sai l m c a ng i l nh đ o đ t n c. Có th trong th k 21 này, chúng ta làm th nào đó đ con ng i kh p m i qu h ng trên trái đ t này đ u nhìn nh n ra r ng, chúng ta là con ng i, chúng ta r t c n s có m t c a nhau và r t c n nhìn nh n s tích c c c a nhau.

Trong con ng i chúng ta, ai cũng có n c m t cùng m n và máu cũng đ . Ai cũng ham s ng và s ch t. Ai cũng mu n h nh phúc và an l c. Chúng ta c n ph i nói v i nhau nh v y, chúng ta c n ph i giáo đ c cho nhau bi t nh v y. Chúng ta c n ph i h ng đ n cho nhau nh v y. Chúng ta s xây đ ng ngôi nhà cho c th gi i loài ng i s ng trong hòa bình.

Nuôi d ng hòa bình:

Đ nuôi d ng đ i u y, trong Ph t giáo ch tr ng ăn chay. Ăn chay có kh năng chuy n hóa c n gi n và đ c v ng c a chúng ta t n g c r . Vì th t c a loài v t ch a đ y nh ng sinh ho t theo b n năng, đ c v ng c a thú tính và gi n đ . Loài ng i ch có văn minh th t s , khi nào con ng i bi t ăn chay. Và th gi i c a loài ng i có hòa bình th t s , khi nào con ng i bi t ăn chay. Là nh ng ng i tr , các b n t nghĩ, mình có th ch p nh n m t ng i l n ăn hi p m t tr th ; m t ng i có s c m nh đánh m t đ a tr đ c không? Công lý c a s s ng không ai ch p nh n nh th c . Chúng ta có th ch p nh n m t ng i đàn ông v m v đánh m t ng i ph n y u đ u i không? Ng i l n m nh đánh m t đ a tr nh , hay đánh m t ng i y u đ u i, đó là m t s tàn nh n. Đó là m t hành đ ng phi đ o đ c. Th thì các b n nghĩ nh th nào, khi con ng i có trí năng cao nh th này, v i khoa h c hi n đ i nh th này, mà chúng ta

l i đánh vào b y gà, đánh vào con chó, đánh vào nh ng loài súc v t nh bé v i trí năng c a chúng r t th p và s b o v c a chúng không có là bao, đ chúng ta gi t chúng mà ăn th t. Và các b n bi t, khi m t ng i l n đánh ng i nh , hay con ng i đánh loài súc v t, gi t loài v t đ ăn, thì s gi n đ c a ng i nh nh th nào, s gi n đ c a loài v t đó nh th nào đ i v i chúng ta? Do đó, ăn chay là nuôi d ng đ c tính th ng yêu trong chúng ta, đem l i s an l c và che ch cho muôn loài. Nên, ăn chay là m t nét văn hóa, m t v đ p trong đ i s ng con ng i. Nh v y, trong đ i s ng các tu sĩ Ph t giáo Đ i th a B c tông ăn chay, không nh ng đ chuy n hóa c n gi n gi a mình và m i loài mà còn là đ phát tri n tình th ng, b o v và tôn tr ng s s ng, ban b s không s hãi đ n cho muôn loài. Chi n tranh và hòa bình đ u có m t ngay trong m i b a ăn c a chúng ta. Thiên đàng hay đ a ng c cũng có m t ngay trong m i b a ăn c a chúng ta. Nên, ăn chay trong Ph t Giáo là m t s l a ch n, m t s t nguy n có ý th c c p cao mà nh ng loài sinh ho t theo b n năng ho c nh ng ng i sinh ho t theo nghi p ch ng không th th c hi n n i. Các loài v t ăn c không ph i là ăn chay, vì chúng ăn theo b n năng ho c ăn theo nghi p mà không ph i ăn b ng ý th c t nguy n. Ăn chay b ng ý th c t giác và t nguy n m i g i là ăn chay đích th c.

Nh v y, các b n th y, chúng ta có s c m nh, chúng ta có trí tu , chúng ta có trí năng mà dùng s c m nh, dùng trí năng cao c p đó đ c hi p nh ng ng i y u đ u i h n mình, nh ng loài v t nh bé h n mình, thì quý v nên bi t r ng, chính s c m nh đó là s c m nh tàn ác, trí năng đó là trí năng mang ch t li u không lành m nh. Và các b n th y, trên trái đ t này m t qu c gia m nh v b o l c, vũ khí, khoa h c k thu t t n công vào m t qu c gia y u v khoa h c k thu t là hành đ ng phi nhân b n, phi đ o đ c. Nh ng mà các b n th y, không có s c m nh nào có th m nh h n s c m nh vô th ng, chính s c m nh vô th ng n y đ a t t c chúng ta đi đ n s h y di t mà không có m t s c m nh nào có th c n n i. S h y di t không c n chúng ta m i g i, chúng không đ n v i t t c chúng ta t bên ngoài, chúng đã có m t m t cách t nhiên trong đ i s ng c a m i chúng ta, chúng ta c n ph i ý th c cho đ c đi u đó, đ chúng ta s ng cho th t có ý nghĩa và cho có nét đ p c a con ng i.

Tôi c n s hi u bi t v h i th :

Trong th k 21 này, chúng ta làm th nào đó đ t o ra s quân bình cho th gi i con ng i, b ng cách chúng ta trao đ i nh ng nh n th c, trao đ i văn hóa, trao đ i tôn giáo, trao đ i khoa h c k thu t, trao đ i th ng m i đ t t c các qu c gia trên th gi i đ u có s quân bình nh nhau. Đ t n c này ph i giúp đ đ t n c kia, đ t n c kia ph i giúp đ đ t n c này. Đó là tình th ng yêu mà gi i tr c a chúng ta t th k này ph i làm cho b ng đ c. T t c chúng ta đ u là s gi c a tình th ng. Các b n có th y không, hai ng i th ng nhau, mà gi n nhau thôi, đã làm cho mình kh đau r i, kéo theo thêm đau kh cho b n bè c a mình, cha m c a mình c hai phía. M i ch hai ng i thôi, mà đã là nh th , hu ng chi là s gi n h n gi a hai qu c gia, thì s kéo thêm r t nhi u kh đau c a hàng trăm tri u ng i. Và không nh ng hàng trăm tri u ng i trong m t th h , mà còn nhi u th h v sau n a.

Do đó, đợ Phôt nói cho ttt c chúng ta rờng, mớ ngớ i trên trái đợ t nớ y đợ u là anh em. Ttt c chúng ta đợ u là ngớ i con cợ a đợ c Phôt. Bớ i vì trong mớ i chúng ta đợ u có Phôt tánh. Chúng ta phớ i phát triờn Phôt tánh ỏ trong mớ i chúng ta, đợ nuôi đợ ng con ngớ i cợ a chúng ta, khiờn cho ttt c chúng ta, cùng đợ tợ i vớ i nhau không có gì ngăn ngớ i nợ a cợ . Và đợ cho chúng ta có đợ u kiờn chăm sóc các loài thú vớ t thớ p kém hờn chúng ta. Và chúng ta có thì gì đợ bợ o vớ sợ an toàn vô nhiờm cợ a dòng sông, cợ a biờn cợ , cợ a núi rờng,... Chúng ta có khớ năng đợ chăm sóc luôn bợ u khí quyờn mà chúng ta đang thớ . Chúng ta cợ n mớ t không khí lành mớ nh đợ thớ và sợ ng. Chúng ta không thớ sợ ng hờn phúc, nớ u ta không có hớ i thớ và không khí. Tôi cợ n hớ i thớ và không khí lành mớ nh hờn cợ n chớ nghĩa. Tôi cợ n hớ i thớ và không khí lành mớ nh hờn cợ n cái gớ i là vinh danh chớ nghĩa dân tợ c. Có chớ nghĩa dân tợ c, có chớ nghĩa tôn giáo mà không có hớ i thớ và không khí, thì mớ i chớ nghĩa kia đợ u trớ thành vô nghĩa vớ i tôi, vớ i ttt c mớ i ngớ i, phớ i không các bợ n? Hớ i thớ đợ i vớ i tôi là Thớ ng Đợ . Vì hớ i thớ là khớ i đợ m cợ a sợ sợ ng và là căn đợ phát triờn sợ sợ ng. Không có hớ i thớ các bợ n không tài nào có đợ c sợ sợ ng. Vớ y, các bợ n hỷ tiớ p xúc vớ i hớ i thớ mớ i ngày thì mớ i ngày các bợ n đợ u tiớ p xúc đợ c vớ i Thớ ng Đợ . Không có mớ t nhà Thớ n hợ c nào đợ nh nghĩa Thớ ng Đợ là hớ i thớ cợ , mà đợ chớ là đợ nh nghĩa cợ a Nhà sợ Thái Hòa thôi. Và Phôt là gì? Phôt là Ngớ i đợ đợ t đợ n sợ tợ tợ i đợ i vớ i mớ i hớ i thớ . Và Ngà i biớ t mớ t cách tợ ng tợ n tác nhân, tác duyên, bợ n chớ t, hình loớ i, tác đợ ng, kớ t quớ cũng nhớ ngớ n ngành và gợ c rợ cợ a mớ i hớ i thớ . Nhớ vớ y, các bợ n thớ y không, hớ i thớ hớ t sợ c hớ trớ ng và thân thiớ t vớ i chúng ta mà chúng ta không biớ t, thớ hớ i chúng ta biớ t cái gì?

Cho nên, đợ Phôt giúp cho chúng ta thớ y rõ hiờn thớ c mà chúng ta đang sợ ng là cái gì. Nên, trớ c đợ chúng tôi đã nói vớ i các bợ n, phớ n nhiờu chúng ta chuờn bợ đợ sợ ng mà không có ai chợ u sợ ng cợ . Cho nên, chúng ta sợ ng nhớ mớ t bóng ma trên trái đợ t. Chúng ta thớ có ý thớ c thì sợ sợ ng cợ a chúng ta thớ t có ý nghĩa và trên đợ u cợ a chúng ta bợ u trớ i vớ n mớ i còn xanh!

Xin cợ mợ n các bợ n đã lờng nghe và đã có nhớ ng câu hớ i thớ t thú vớ , xin chào các bợ n và hợ n có đợ p sợ gợ p lớ i.

Các Giáo Sợ , các sinh viên Hoa Kợ và Anh quớ c đã cợ mợ n T.T Thái Hòa mớ t cách chân thành và sung sợ ng, sau hợ n hai tiờ ng rợ i đợ ng hợ ngớ i yên lờng trao đợ i và lờng nghe, hợ chào tợ m biớ t và hợ n sợ gợ p lớ i trong mớ t đợ p khác.

Tặng sinh Tợ Niờ m phiên tợ . THÍCH THÁI HÒA (Mây Trớ ng Hớ i Đợ ng Qua 2)